

НОВ БЪЛГАРСКИ УНИВЕРСИТЕТ

МАГИСТЪРСКИ ФАКУЛТЕТ

Департамент „Национална и международна сигурност“

СТАНОВИЩЕ

От професор, доктор на военните науки **Георги Василев Бахчеванов**
преподавател в НБУ, научно направление на последната хабилитация:
„Военнополитически аспекти на сигурността“.

върху научните трудове за участие в конкурс за заемане на академична длъжност професор в област на висше образование 9. Сигурност и отбрана, професионално направление 9.1. Национална сигурност, обявен в Държавен вестник бр. 2 от 08.01.2016 г.

с кандидат доцент доктор **Венелин Ангелов Георгиев**, преподавател в НБУ

I. Изследователската дейност и резултати.

Преподавателските и изследователските интереси на кандидата са насочени към изучаването на актуални теоретични и приложни проблеми, обхващащи няколко направления от областта „Сигурност и отбрана“: оценяване и управление на риска за сигурността, мениджърски проблеми в специфичната област на киберпространството и по отношение на киберсигурността, икономически анализ в областта на сигурността и отбраната. В част от изследванията е отделено значително място на мениджмънта в сигурността и отбраната.

Основните научни разработки и публикации са свързани с изследване на ролята, технологията и инструментариума на аналитичната дейност в един доста широк кръг аспекти на сигурността.

Част от публикациите са със сериозно практическо приложение на основните принципи на анализа и са свързани с изучаването на конкретни проблеми на националната сигурност и така представляват аналитична експертиза, необходима за управлението и гарантирането на националната сигурност.

Методологическа основа на научните изследвания на кандидата са базовите познания от сигурността, мениджмънта, политологията и редица други научни дисциплини от националната сигурност и обществените науки. В хода на всички изследвания е прилаган адекватен инструментариум на научния анализ.

1.1. Оценка на монографическия труд

Познавам добре предложения от кандидата за рецензиране хабилитационния труд: „Оценяване и управление на риска за сигурността“. В него се прави задълбочено изследване на различни теоретични концепции в областта на управлението на риска за сигурността, представят се добри практики в това направление и се прави преглед на използваните методи и средства за изпълнение на дейностите от съдържанието на етапите на процеса за управление на риска.

Хабилитационният труд има интердисциплинарен характер. В него са използвани знания от различни области на науката. Това е достойнство на творбата, което произтича от самата тема на изследването, а тя адекватно отразява реалиите. Структурното изложение следва определена научна логика. Хабилитационният труд е структуриран съобразно основните цели и задачи на изследването.

В първата част се прави анализ на същността и природата на рисковете за сигурността като особено внимание се обръща на ситуациите на неопределеност и ситуациите на риск, а също така и на начините за тяхното оценяване. Особено внимание заслужава изследването на влиянието на риска върху сигурността на организацията.

Втората част на хабилитационния труд е посветена на проблемите, свързани с управлението на риска. Авторът защитава тезата, че рискът е обективно съществуваща и неизбежна част от човешката дейност, която с помощта на подходящи инструменти може да бъде управлявана с цел снижаване до допустими нива.

В третата част се прави подробно описание на съдържанието на процеса за управление на рисковете за сигурността като се тръгва от възможните схеми за илюстриране на съдържанието на процеса и се преминава през същността и съдържанието на отделните етапи на процеса.

Четвъртата част на хабилитационния труд е посветена на някои по-специфични теми, свързани с управлението на риска. Специално внимание се отделя на въпроса за съществуващите стандарти за управление на риска, а също така и за мястото, ролята и ползите, които тези стандарти предоставят за потребителите.

В хабилитационния труд се прави извода за универсалност на теоретичната концепция за управление на риска за сигурността, която произтича и се доказва с помощта на тезата за целенасочения характер на всяка човешка дейност. Съществуването на цел под формата на бъдещо състояние е причина за поява на потенциални събития, чието реализиране би застрашило постигането на поставените цели като именно тези потенциални събития се определят като рискове за сигурността. Управлението на риска се разглежда като неразделна част от общото управление на организацията, от което могат да бъдат извлечени съществени предимства за сметка на прилагането на достатъчно

изчерпателен процес за управление на риска от мотивиран и подготвен персонал на ръководни и експертни позиции.

Рецензията на кандидатния труд „Оценяване и управление на риска за сигурността“ разработена от доц. д-р Венелин Георгиев притежава всички качества на завършен научен труд. Той има значима научно-практическа стойност.

1.2. Оценка на приносите в останалите приложени публикации.

Списъкът с научните трудове, публикации и учебни пособия представени от кандидата за рецензиране съдържа 48 заглавия (без тези предоставени при защита на дисертационния труд за получаване на образователна и научна степен „доктор“ и научно звание доцент). Посочените заглавия са разпределени както следва: Монографии, студии, учебници – 9 броя. Публикации в рецензирани научни издания на български език – 11 броя. Публикации в рецензирани научни издания на чужд език 16 броя. Доклади в сборници на международни и национални конференции – 12 броя. Количеството на публикациите е представително и оценявам като достатъчно за конкурс за научна длъжност “професор”.

Публикациите са в специализирани научни издания. Стилът на кандидата е достъпен и академичен. Част от публикациите са на международни научни конференции.

Научните и научно-приложните приноси, постигнати в трудовете представени ми за рецензиране са свързани с изследването и разкриването на редица важни теоретични и практико-приложни проблемни въпроси както следва:

1. Разширяване на областта на използване на методите за икономически анализ: разходи-ползи и икономически оценяване на алтернативи, в рамките на и извън областта на управлението на ресурсите за отбрана.

2. Адаптиране и използване на мениджърски инструменти като стратегическа карта, балансирана система от показатели за ефективност, планиране за способности на базата на сценарии, мрежово управление и мета-управлението в областите на иновационната дейност на фирмите, киберсигурността, трафика на хора, публично-частното партньорство, за оценяване на нивото на външната (военната) сигурност и при оценяване на дейността на институтите на БАН.

3. Извеждане и проследяване на тенденциите в развитието на теорията за управлението на риска, изграждане на модели и адаптиране на методи, приложими при реализиране на теоретичната концепция.

4. Проследяване на тенденциите в развитието на политиката за колективна сигурност на национално, регионално и съюзно ниво и извеждане на предимствата на новите инициативи в това направление (като пример: smart defence).

5. Създаване и прилагане на модели за описание и изследване на рисковия профил на базата на регионални и национални оценки на риска, както и на модели за обучение на персонала на фирмата по проблемите на киберсигурността.

6. Извеждане, проследяване и моделиране с цел изследване на тенденциите на ниво ЕС в областта на развитие на научните изследвания в подкрепа на защитата на критичната инфраструктура.

Цитирания от други автори

В предоставените ми материали има списък с 23 цитирания на автора. Според мен те са много повече. Цитираните и цитиращите трудове са от последните пет години. Доцент Венелин Георгиев е познат автор и желан лектор у нас и в чужбина.

1.3. Оценка на резултатите от участие в изследователски проекти и приложение на получените резултати в практиката

От представената ми справка се вижда, че през последните пет години доцент Венелин Георгиев е участвал и реализирал дванадесет научни и изследователски проекта, които според своето съдържание и източник на финансиране се разделят по следния начин: - Международни проекти: 3 бр. - Национални проекти: 4 бр. - Проекти в рамките на изследователски и академични организации: 5 бр.

Приносите на кандидата за науката и практиката се доказват както от активното му участие в изследователски проекти и научни конференции, така и от многобройните цитирания и позовавания. Доцент Венелин Георгиев е доказан научен работник.

Учебниците и учебните пособия, монографиите и докладите на кандидата намират приложение в обучението по съответните курсове на департамент „Национална и международна сигурност” на НБУ.

Трудовете са самостоятелно дело на кандидата и успешно защитават изявените от него в справката претенции за научни и научно приложни приноси.

II. Учебна и преподавателска дейност.

2.1. Аудиторна и извънаудиторна заетост, работа с електронния обучителен модул “MOODLE - НБУ”, осигуряване на студентски практики и стажове, работа със студенти и докторанти.

От направената справка в учебния отдел на НБУ се вижда, че учебна заетост на доцент Венелин Георгиев в НБУ е 270 часа (150 %) за аудиторните курсове и 183 часа (313 %) за извънаудиторните курсове. Това е много над посочената в Наредбата за учебната заетост на НБУ норма от 180 часа аудиторни занятия и 60 часа извънаудиторни занятия на учебна година.

Имам лични впечатления от доброто познаване и активно използване на платформата за електронно обучение “MOODLE-НБУ” от доц. доцент Венелин Георгиев. Всички преподавани от него курсове са осигурени с учебни материали като обемът им надхвърля изискваното количество.

През периода 2012-2015г. е осъществил научно ръководство на 5 студенти разработвали бакалавърски и магистърски тези в НБУ. През периода 2012-2015г. е осъществил научно ръководство на един докторант.

2.2. Оценка от анкетите на студентите.

Мнението на студентите за дейността на доцент Венелин Георгиев е отлична.

III. Административна и обществена дейност.

През периода 2013/2014 г. е изпълнявал длъжността програмен директор, а от есенния семестър на учебната 2014/2015 г. до момента изпълнява длъжността програмен консултант и член на Програмния съвет към департамента.

Провежда активна обществена дейност и дейност по привличане на студенти в програмите на НБУ.

IV. Лични впечатления от кандидата.

Познавам добре доцент Венелин Георгиев като доказан експерт в областта на провеждания конкурс.

Нямам съвместни публикации с кандидата.

Заключение

Предоставената от кандидата доцент доктор Венелин Ангелов Георгиев документация и научна продукция напълно отговарят на изискванията на Закона за развитие на академичния състав и правилника за неговото приложение за заемане на академичната длъжност „професор”.

Оценката ми за научните трудове на доцент доктор Венелин Ангелов Георгиев, участник в конкурса за академична длъжност „професор” в НБУ в област на висше образование 9. „Сигурност и отбрана”, професионално направление 9.1. „Национална сигурност” е „положителна”.

Доцент доктор **Венелин Ангелов Георгиев** може да бъде избран и да заеме академичната длъжност „професор” в НБУ.

10.04.2016 год.

Проф. ....

/Бахчеванов/